EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 18. 11. 2020
COM(2020) 751 final

OZNÁMENIE KOMISIE

Aktualizácia správy o sprísnenom dohľade – Grécko, november 2020

{SWD(2020) 751 final}

SÚVISLOSTI

Hospodársky rozvoj a hospodárska politika Grécka sú monitorované v rámci európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík a v rámci sprísneného dohľadu v súlade s nariadením (EÚ) č. 472/2013([1]). Vykonávanie sprísneného dohľadu nad Gréckom ([2]) znamená, že Grécko musí pokračovať vo vykonávaní opatrení na odstránenie zdrojov alebo potenciálnych zdrojov ekonomických a finančných ťažkostí a zároveň musí uskutočňovať štrukturálne reformy na podporu solídneho a udržateľného hospodárskeho rastu.

Sprísnený dohľad poskytuje komplexný rámec pre monitorovanie hospodárskeho rozvoja a vykonávanie politík potrebných na zaistenie udržateľnej obnovy hospodárstva. Umožňuje pravidelné hodnotenie najnovšieho hospodárskeho a finančného vývoja v Grécku, ako aj monitorovanie podmienok financovania krajiny a aktualizácie analýzy udržateľnosti dlhovej služby. Sprísnený dohľad takisto predstavuje rámec pre hodnotenie celkového záväzku, ktorý Grécko dalo Euroskupine 22. júna 2018 a v prípade ktorého sa Grécko zaviazalo, že bude pokračovať v reformách prijatých v rámci Európskeho mechanizmu pre stabilitu, dokončí ich a zabezpečí splnenie cieľov dôležitých reforiem prijatých v rámci programov finančnej pomoci. V tejto súvislosti sa v rámci sprísneného dohľadu monitoruje plnenie osobitných záväzkov spočívajúcich v dokončení kľúčových štrukturálnych reforiem spustených v rámci programu v šiestich kľúčových oblastiach, a to v dohodnutých lehotách až do polovice roku 2022. Konkrétne ide o tieto oblasti: i) fiškálne a fiškálno-štrukturálne politiky; ii) sociálne zabezpečenie; iii) finančná stabilita; iv) trh práce a trh s výrobkami; v) Helénska spoločnosť pre majetok a účasti a privatizácia a vi) modernizácia verejnej správy ([3]).

Táto správa je ôsmou správou o sprísnenom dohľade nad Gréckom. Správa je založená na zisteniach misie, ktorá sa uskutočnila na diaľku 19. – 20. októbra 2020, a pravidelného dialógu s orgánmi. Misiu vykonala Európska komisia v súčinnosti s Európskou centrálnou bankou ([4]); Medzinárodný menový fond sa na misii zúčastnil v rámci svojho cyklu monitorovania po ukončení programu, zatiaľ čo Európsky mechanizmus pre stabilitu sa na nej zúčastnil v rámci svojho systému včasného varovania a v súlade s memorandom o porozumení z 27. apríla 2018 o pracovných vzťahoch medzi Európskou komisiou a Európskym mechanizmom pre stabilitu. V tejto správe sa hodnotí plnenie záväzkov Grécka voči Euroskupine, pokiaľ ide o dokončenie reforiem do polovice roka 2020.

Na základe tejto správy by Euroskupina mohla prijať rozhodnutie o uvoľnení ďalšieho súboru politicky podmienených dlhových opatrení v objeme 767 miliónov EUR. Tieto opatrenia boli dohodnuté s Euroskupinou 22. júna 2018 a zahŕňajú prevod súm rovnajúcich sa príjmom vyplývajúcim z hodnoty gréckych štátnych dlhopisov, ktoré majú v držbe centrálne

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 472/2013 z 21. mája 2013 o sprísnení hospodárskeho a rozpočtového dohľadu nad členskými štátmi v eurozóne, ktoré majú závažné ťažkosti v súvislosti so svojou finančnou stabilitou, alebo im takéto ťažkosti hrozia (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 1).

([2]) Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2020/1142 z 29. júla 2020 o predĺžení sprísneného dohľadu nad Gréckom (Ú. v. EÚ L 248, 31.7.2020, s. 20 – 23).

([3]) https://www.consilium.europa.eu/media/35749/z-councils-council-configurations-ecofin-eurogroup-2018-180621-specific-commitments-to-ensure-the-continuity-and-completion-of-reforms-adopted-under-the-esm-programme_2.pdf

([4]) Pracovníci ECB sa na hodnotiacej misii zúčastnili v súlade s právomocami ECB, a teda poskytli expertízu v oblasti politík finančného sektora a kritických makroekonomických otázok, ako napríklad celkové fiškálne ciele, udržateľnosť a potreby financovania. Pred hodnotiacou misiou sa uskutočnila technická misia, ktorá takisto prebehla na diaľku od 30. septembra do 8. októbra 2020.

banky v rámci programu pre trhy s cennými papiermi a dohody o čistých finančných aktívach, ako aj upustenie od zvyšovania úrokovej marže pri určitých pôžičkách poskytovaných z Európskeho nástroja finančnej stability. Tretia tranža politicky podmienených dlhových opatrení bola uvoľnená po zasadnutí Euroskupiny 11. júla 2020, okrem iného na základe posúdenia vykonávania gréckych záväzkov do konca roku 2019 uvedeného v správe o sprísnenom dohľade prijatej Komisiou 20. mája 2020 ([5]) a vzhľadom na mimoriadne okolnosti spôsobené pandémiou koronavírusu.

CELKOVÉ HODNOTENIE

Táto správa bola vypracovaná v čase, keď väčšina členských štátov čelí opätovnému výskytu pandémie. Napriek nedávnemu nárastu počtu nakazených sa Grécku doteraz relatívne dobre darí potlačiť šírenie koronavírusu, a to aj vďaka rýchlej reakcii regiónov, kde došlo k nárastu počtu nových prípadov. Orgány zvyšujú pripravenosť systému zdravotnej starostlivosti, rozširujú testovacie kapacity a zároveň rozširujú a prispôsobujú súbor fiškálnych opatrení a opatrení na zabezpečenie likvidity na pomoc osobám a podnikom postihnutým pandémiou. Tieto opatrenia pomáhajú zmierniť sociálne a ekonomické náklady pandémie, ale podľa hospodárskej prognózy Komisie z jesene 2020 sa stále očakáva, že hospodárstvo Grécka zaznamená jeden z najväčších poklesov hospodárskej činnosti v EÚ z dôvodu vysokej závislosti od cestovného ruchu a veľkého podielu malých podnikov, ktoré majú obmedzenú adaptačnú kapacitu. Trojtýždňový zákaz vychádzania vyhlásený 5. novembra a jeho možné predĺženie v závislosti od vývoja pandémie by mohli oslabiť krátkodobý výhľad viac, než sa v súčasnosti predpokladá.

Napriek veľmi náročným podmienkam, pre ktoré bolo nutné sa zamerať na bezprostrednejšie priority, Grécko v posledných mesiacoch výrazne zvýšilo tempo uskutočňovania reforiem. Najdôležitejšou skutočnosťou je, že parlament schválil zákon o platobnej neschopnosti. Ide o významnú reformu rámca platobnej neschopnosti, ktorá by mala uľahčiť riešenie hlavných problémov finančného sektora. Orgány v súčasnosti pripravujú sekundárne právne predpisy, ktorými sa vymedzia dôležité aspekty nového rámca, a súčasne rozvíjajú infraštruktúru, pričom jedno aj druhé je potrebné na účinné uplatňovanie zákona od 1. januára 2021. Dlhodobá prekážka reformy ľudských zdrojov nezávislého orgánu pre verejné príjmy sa vyriešila vďaka dohode, ktorá súvisí s právnymi predpismi týkajúcimi sa doplnkovej mzdovej tabuľky pre tento orgán, čím sa zvýši jeho schopnosť prilákať a udržať si veľmi kvalitných zamestnancov. Orgány takisto napredujú aj v rade hlavných privatizačných transakcií, hoci iné sa pre pandémiu oneskorujú.

Značné pokroky sa ďalej dosiahli v týchto oblastiach:

- **fiškálno-štrukturálne reformy**, pričom sa dokončil systém jednotného účtu štátnej pokladnice, čo je významná reforma verejného obstarávania, ktorá sa má prijať do konca roku, pokročilo sa v oblasti reforiem na urýchlenie realizácie verejných investícií a pozitívne sa vyvíjajú vyrovnania nedoplatkov, v čom je potrebné pokračovať,

- **verejná správa**, pričom stabilne napredovala modernizácia riadenia ľudských zdrojov a účinnosť nadobudlo jednotné výberové konanie na vyššie riadiace pozície v subjektoch verejného sektora. Orgány pokročili aj v uskutočňovaní ambicióznej digitálnej agendy,

([5]) https://ec.europa.eu/info/publications/enhanced-surveillance-report-greece-may2020_en

- **energetika**, kde sa 1. novembra 2020 zaviedol cieľový model trhu s elektrinou, čím sa splnil dlhodobý záväzok.

Orgány okrem toho jasne stanovili ďalší postup v oblastiach, kde úplné splnenie existujúcich záväzkov nebolo možné vzhľadom na predchádzajúce meškanie alebo dosah pandémie. Orgány obnovili výber výdavkov na zdravotnú starostlivosť v rámci mechanizmu spätného vymáhania nákladov a súhlasili, že právne predpisy v oblasti primárnej zdravotnej starostlivosti dokončia do termínu desiatej správy a zároveň náležite splnia zásady reformy z roku 2017, ktorej vykonávanie sa ešte nedokončilo. Stanovili sa jasné časové plány aj pre reformy udeľovania investičných povolení, ktoré sa monitorujú v rámci sprísneného dohľadu, a zároveň sa zaznamenal trvalý pokrok pri uskutočňovaní plánu realizácie katastrálneho projektu. Orgány ďalej súhlasili s obnovením dvoch osobitných reforiem, ktoré výrazne ovplyvnila epidémia koronavírusu. Konkrétne ide o celoštátne prehodnotenie hodnôt nehnuteľností na účely dane z nehnuteľností a dokončenie aktivačného prvku systému garantovaného minimálneho príjmu. Komisii bol predložený konečný návrh protitrustových nápravných opatrení týkajúci sa výroby elektriny z hnedého uhlia štátnou energetickou spoločnosťou Public Power Corporation a očakáva sa, že sa overí na trhu hneď, ako bude orgánmi právoplatne schválený. Cieľová úroveň počtu zamestnancov stanovená pre nezávislý orgán pre verejné príjmy sa nedosiahla, ale orgány potvrdili, že prebiehajúce postupy prijímania nových pracovníkov na ministerstve financií nebudú mať nepriaznivý vplyv na výkonnosť orgánu.

Efektívne a náležité využívanie finančných prostriedkov dostupných v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti by gréckemu hospodárstvu mohlo pomôcť sa zotaviť zo súčasnej krízy a vyriešiť problémy, ktorým naďalej čelí, a to aj napriek dosiahnutému pokroku. Je veľmi dôležité naďalej pokračovať v reformách zameraných na riešenie pretrvávajúcich slabín. Ak sa významné objemy finančných prostriedkov, ktoré je Grécko oprávnené prijať prostredníctvom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, využijú efektívnym a náležitým spôsobom, môžu v nadchádzajúcich rokoch podporiť rast, tvorbu pracovných miest a súbežnú zelenú a digitálnu transformáciu. Očakáva sa, že reformy a investície ako súčasť nadchádzajúceho plánu podpory obnovy a odolnosti nadviažu na minulé a prebiehajúce reformy a doplnia ich, a to v kontexte postupu sprísneného dohľadu.

V tejto správe sa dospelo k záveru, že Grécko napriek nepriaznivým okolnostiam spôsobeným pandémiou prijalo opatrenia potrebné na dosiahnutie očakávaných osobitných záväzkov. Bezprecedentné udalosti viedli k prudkému hospodárskemu poklesu a v prvej polovici roka k zastaveniu mnohých reforiem vzhľadom na potrebu riešiť bezprostrednejšie priority. Napriek tomu sa orgánom v posledných mesiacoch podarilo začať znovu na záväzkoch pracovať a uskutočniť niekoľko zásadných reforiem. Európske inštitúcie vítajú úzku a konštruktívnu spoluprácu vo všetkých oblastiach a odporúčajú orgánom, aby udržali tempo a v prípade potreby zvýšili úsilie a urýchlene dokončili vykonávanie nedávno prijatých primárnych právnych predpisov. Týka sa to najmä reforiem finančného sektora, kde sa má čoskoro dokončiť a prijať veľký súbor sekundárnych právnych predpisov.

MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ

Pandémia koronavírusu silno poznačila aj grécke hospodárstvo. Hospodárstvo v druhom štvrťroku 2020 pokleslo o 14,2 %, keďže sa hospodárska činnosť obmedzila na zastavenie šírenia pandémie. Sektor služieb bol zasiahnutý zvlášť tvrdo aj počas letnej sezóny vzhľadom na význam medzinárodného cestovného ruchu. Zatiaľ čo nárast miery nezamestnanosti bol

doteraz pomerne nevýrazný, čiastočne z dôvodu systémov ochrany, ktoré orgány včas zaviedli, zamestnanosť bola postihnutá výraznejšie vzhľadom na nižší dopyt po sezónnych pracovníkoch. Očakáva sa, že ekonomický pokles, ako aj pokles cien energií povedú v roku 2020 k dočasnému zníženiu spotrebiteľských cien.

Keďže počet nových prípadov koronavírusu naďalej rastie, zotavenie bude pravdepodobne o niečo pomalšie, než sa pôvodne očakávalo. Podľa prognózy Komisie z jesene 2020 by reálny HDP mal klesnúť o 9 % v roku 2020 a vzrásť o 5 % v roku 2021. V prognózach sa zohľadňuje len postupné zvyšovanie dopytu po službách cestovného ruchu, opatrnejšie spotrebiteľské správanie a pretrvávajúca neistota, ako aj nižšie zisky v podnikovom sektore. Orgány prijali veľký počet opatrení na zmiernenie vplyvu opatrení proti šíreniu koronavírusu na hospodárstvo v roku 2020, ako aj opatrení na stimuláciu celkového dopytu v roku 2021. Tieto prognózy boli dokončené pred vyhlásením trojtýždenného zákazu vychádzania 5. novembra 2020 a príslušných podporných opatrení ([6]).

Neistota a riziká súvisiace s výhľadom sú veľmi vysoké vzhľadom na neistý vývoj celosvetovej zdravotnej krízy. Zvyšujúca sa prísnosť obmedzení, ktoré sa už zaviedli v Grécku a v iných európskych krajinách, by mohla negatívne ovplyvniť krátkodobý výhľad. Ďalšie obmedzenia pohybu osôb a tovaru v najbližších mesiacoch v Grécku, ale aj v zahraničí – vzhľadom na význam medzinárodného cestovného ruchu – ostávajú významným zdrojom neistoty. Zvýšené geopolitické napätie v regióne a pretrvávajúce migračné tlaky predstavujú ďalšie riziká horšieho než očakávaného vývoja. Na druhej strane by sa podpornými opatreniami prijatými na úrovni EÚ vrátane nástroja NextGenerationEU mohol výrazne podporiť dopyt v roku 2021 a v budúcnosti posilniť kľúčové ekonomické fundamenty a odolnosť. V prognóze Komisie sa nezohľadňuje najmä vplyv plánu podpory obnovy a odolnosti, pretože je stále v počiatočnom štádiu vývoja. Očakáva sa, že reformy a investície v rámci plánu budú mať po svojej konkretizácii, prijatí a vykonaní v plnom rozsahu pozitívny vplyv na výhľad rastu.

FIŠKÁLNY VÝVOJ A VÝHĽAD

Očakáva sa, že fiškálny dosah hospodárskeho poklesu a náklady na núdzové opatrenia prijaté na riešenie epidémie koronavírusu budú v tomto roku viesť k vysokému rozpočtovému deficitu. Predpokladá sa, že primárne saldo monitorované v rámci sprísneného dohľadu v roku 2020 dosiahne úroveň –4,4 % HDP. Okrem výpadku príjmov vyvolaného recesiou sa v prognóze zohľadňuje predĺženie platnosti opatrení, ktoré už orgány v posledných mesiacoch prijali na zmiernenie poklesu. Patrí medzi ne zvýšenie celkového finančného krytia „vratných preddavkov“ pre spoločnosti a rozšírenie existujúcich podporných opatrení pre nezamestnaných aj pre zamestnancov spoločností postihnutých pandémiou. V prognóze sa zohľadňuje aj spätná platba dôchodcom na základe rozhodnutia štátnej rady z júla 2020, a to na krátke obdobie než nadobudne účinnosť dôchodková reforma z roku 2016.

Očakáva sa, že fiškálnou politikou Grécka sa bude naďalej podporovať oživenie počas celého roku 2021. Zatiaľ čo sa väčšina opatrení prijatých v roku 2020 zameriavala na priamy dosah pandémie (výdavky na zdravotnú starostlivosť, podpora počas zákazu vychádzania,

([6]) Prognóza bola vypracovaná s prihliadnutím na informácie dostupné do koncového dátumu 22. októbra 2020. Ďalšie podrobnosti týkajúce sa prognózy Komisie z jesene 2020 sú k dispozícii na tejto adrese: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/autumn-2020-economic-forecast_en.

daňové odklady atď.), orgány takisto vyhlásili dočasné opatrenia na stimuláciu dopytu a zamestnanosti v roku 2021 v širšom zmysle. Patrí medzi ne zníženie príspevkov na sociálne zabezpečenie o tri percentuálne body a pozastavenie odvodu na sociálnu solidaritu pre súkromný sektor, ako aj nová dočasná dotácia na prijímanie nových zamestnancov. Tieto opatrenia sú krokom správnym smerom, pokiaľ ide o zníženie vysokého daňovo-odvodového zaťaženia práce a ich dočasná povaha je v súlade s cieľom zabezpečiť udržateľnosť verejných financií v strednodobom horizonte. Pri stanovení fiškálnej politiky plánovanej na rok 2021 sa zohľadňuje ďalšie uplatňovanie všeobecnej únikovej doložky v roku 2021.

V návrhu rozpočtového plánu na rok 2021 sa predpokladá, že primárny deficit monitorovaný v rámci sprísneného dohľadu v roku 2021 dosiahne 1,1 % HDP. V prognóze orgánov sa zohľadňujú nové opatrenia, osobitná rezerva, z ktorej by sa mohli financovať bezprostredné potreby, ktoré by mohli vzniknúť v dôsledku vývoja pandémie, a ambiciózny sedemročný program výdavkov na obranu. Prognóza orgánov je optimistickejšia ako prognóza Komisie z jesene 2020, pri ktorej sa predpokladá primárny deficit vo výške 3,4 % HDP v roku 2021. Rozdiel však z veľkej časti vyplýva z metodických predpokladov, ktoré sa týkajú a) uvedeného zohľadnenia niektorých núdzových opatrení, ktorých pravidlá sa objasnili až po predložení návrhu rozpočtového plánu, a b) zahrnutia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti do makroekonomického scenára orgánov ([7]). Okrem toho je prognóza Komisie opatrnejšia, pokiaľ ide o vyrovnanie deficitu účtu pre obnoviteľné zdroje energie, ktoré sa predpokladá v návrhu rozpočtového plánu, keďže politické opatrenia na dosiahnutie tohto zlepšenia sa ešte len majú konkretizovať, a predpokladá sa v nej, že nový program obrany sa bude uskutočňovať skôr postupne.

Pokrok smerom k dokončeniu prehodnotenia hodnôt nehnuteľností na účely dane z nehnuteľností na celoštátnej úrovni sa spomalil; išlo o osobitný záväzok vytýčený do polovice roku 2020, ktorého dokončenie je teraz naplánované na polovicu roku 2021. **K** neodvratnému meškaniu došlo začiatkom roka v dôsledku zákazu vychádzania v súvislosti s koronavírusom a k ďalším oneskoreniam došlo v dôsledku hodnotenia kvality, ktoré sa vyžaduje pri úspešných odvolaniach k štátnej rade. Prehodnotenie a rozšírenie existujúceho systému hodnotových zón sa teraz má podľa plánu dokončiť v marci 2021, čo je včas na výmer dane z nehnuteľností v auguste 2021.

Neistá povaha súčasného hodnotenia a prognózy je značná: ďalšie vystupňovanie zdravotnej krízy by mohlo vyvolať potrebu ďalších fiškálnych opatrení, ktoré by mali byť cielené a zároveň dočasné, aby sa zmiernil dosah krízy a posilnilo oživenie v roku 2021. Ďalšie riziká súvisia s aktiváciou štátnych záruk, ktoré boli nedávno vydané a ktoré boli súčasťou súboru núdzových opatrení. Ďalšie riziká sa týkajú nákladov na prebiehajúce súdne spory a zvyšné záväzky vyplývajúce zo služieb vo verejnom záujme, ktoré by mohli zhoršiť saldo, ak dôjde k ich prijatiu. Neistota, pokiaľ ide o celkový rozsah spätnej kompenzácie zníženia doplnkových dôchodkov a sezónnych prémií zavedených predchádzajúcimi dôchodkovými reformami, pretrváva, keďže rozhodnutie štátnej rady z roku 2020 ešte nebolo uverejnené. A nakoniec, ďalšie riziko predstavujú potenciálne dodatočné náklady na zabezpečenie osôb bez zdravotného poistenia. Pozitívne je, že Grécko by malo podľa očakávaní mať veľký úžitok z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti,

([7]) Prognóza Komisie nezahŕňa vplyv plánov podpory obnovy a odolnosti, keďže ich úplná realizácia je podmienená kladným posúdením Komisiou a schválením prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia Rady, ako aj dosiahnutím čiastkových a konečných cieľov. Okrem toho prognóza Komisie nezohľadňuje žiadne výdavky v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, keďže sa v návrhu rozpočtového plánu tieto projekty dostatočne podrobne neprezentujú.

ktorého cieľom je podporiť udržateľnú obnovu hospodárstva poskytnutím rozsiahlej finančnej podpory reformám a investíciám podporujúcim rast.

ANALÝZA ŠTÁTNEHO FINANCOVANIA A UDRŽATEĽNOSTI DLHOVEJ SLUŽBY

Výnosy zo štátnych dlhopisov Grécka sú aj naďalej nízke a štátna hotovostná rezerva sa blíži k úrovni pred krízou. Orgány nedávno úspešne dokončili emisiu pätnásťročného dlhopisu. Rizikové prirážky k dlhodobým štátnym dlhopisom Grécka zostávajú na historických minimách. Hotovostné rezervy verejnej správy v súčasnosti predstavujú 34,5 miliardy EUR (koniec septembra), pričom zostatok hotovostnej rezervy ostáva na úrovni 15,7 miliardy EUR. Celkové hotovostné rezervy verejnej správy by stačili na pokrytie potrieb financovania približne na dva roky aj bez ďalších emisií dlhopisov.

Európske inštitúcie vykonali komplexnú revíziu rámca udržateľnosti dlhovej služby, ako sa uvádza v piatej správe o sprísnenom dohľade. Revidovaný rámec zahŕňa základný scenár, ktorý je v súlade s rámcom Komisie uplatňovaným na posúdenie udržateľnosti dlhovej služby pre všetky členské štáty, a analýzu scenára pre príslušnú krajinu. Pri revízii sa využívajú trhové ukazovatele, ktoré sú ľahko dostupné a dobre známe a vďaka ktorým sú predpoklady lepšie zosúladené s očakávaniami trhu v krátkodobom a strednodobom horizonte. V revízii sa zohľadňujú aj predpoklady dlhodobého rastu a úrokovej miery zo správy o starnutí obyvateľstva z roku 2021. V analýze scenárov sa odzrkadľujú riziká, ktoré sú obzvlášť dôležité pre krajiny s vysokým dlhom ako Grécko.

Napriek zhoršenému krátkodobému výhľadu ukazuje základný scenár návrat ku klesajúcemu pomeru dlhu k HDP. Očakáva sa, že v krátkodobom horizonte sa verejný dlh zvýši zo 180,5 % HDP v roku 2019 na vyše 207 % HDP v roku 2020. Keďže sa však očakáva, že núdzové fiškálne opatrenia prijaté počas pandémie budú dočasné a že sa hospodárstvo začne v roku 2021 zotavovať, predpokladá sa, že pomer dlhu k HDP bude mať od roku 2021 klesajúcu tendenciu. Očakáva sa, že sa celkové hrubé potreby financovania štátu v nasledujúcich 20 rokoch budú pohybovať okolo 15 % HDP a do roku 2060 klesnú približne na 13 % HDP. Výsledky tejto referenčnej simulácie sa opierajú najmä o predpokladané optimistické podmienky financovania, vysoký podiel dlhu, ktorý je financovaný pri nízkych sadzbách oficiálnymi veriteľmi, a dlhú priemernú splatnosť nesplateného dlhu.

Dva alternatívne scenáre naznačujú, že vyššími refinančnými sadzbami by sa výhľad zhoršil, a to ešte väčšmi v kombinácii s nízkym rastom, čím sa zdôrazňuje dôležitosť napredovať s ambicióznym programom rastu. Základné predpoklady sprevádza neistota, ktorá sa počas prognózovaného obdobia stupňuje. Môže sa ukázať, že podmienky financovania sú menej optimistické, než sa predpokladalo, a to najmä v dlhšom než strednodobom horizonte. Podľa scenára vyššej rizikovej prirážky, kde rizikové prirážky súvisia s úrovňou dlhu v strednodobom a dlhodobom horizonte, ostáva miera zadlženosti, ktorá nabrala klesajúci kurz, výrazne vyššia ako v základných prognózach. Aj hrubé potreby financovania sú vyššie a z dlhodobého hľadiska zostávajú nepatrne pod úrovňou 20 % HDP. Podľa scenára, v ktorom je rast HDP v porovnaní so základným scenárom nižší, ostáva úroveň dlhu, okrem existencie vyššej rizikovej prirážky, z dlhodobého hľadiska vysoká a hrubé potreby financovania od polovice 30. rokov 21. storočia prekročia 20 % HDP, čo signalizuje reziduálne riziká udržateľnosti. Podľa tohto scenára by rast z dlhodobého hľadiska zostal pod úrovňou eurozóny, čo zdôrazňuje význam plnenia programu rastu, ktorého návrh pripravila tzv. komisia Christophera Pissaridesa a ktorý orgány uverejnili v auguste 2020.

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti predstavuje príležitosť na zvýšenie potenciálneho rastu prostredníctvom investícií a reforiem.

SPRÁVA VEREJNÝCH PRÍJMOV

Právne predpisy týkajúce sa doplnkovej mzdovej tabuľky pre nezávislý orgán pre verejné príjmy, čo je kľúčovým krokom k dokončeniu reformy riadenia ľudských zdrojov, boli uverejnené na verejnú konzultáciu a očakáva sa, že sa schvália do konca novembra 2020. Predpokladá sa, že sa reformou zvýši schopnosť nezávislého orgánu udržať si a prilákať nových veľmi kvalitných pracovníkov, ktorých počet bol na konci tretieho štvrťroka výrazne pod cieľovou úrovňou stanovenou ku koncu roku 2019 (11 947 v porovnaní s 12 500). Orgány potvrdili, že prebiehajúce postupy prijímania nových pracovníkov na ministerstve financií nebudú mať nepriaznivý vplyv na celkovú výkonnosť nezávislého orgánu. Očakáva sa, že celková reforma riadenia ľudských zdrojov prebehne do 1. januára 2021.

Ďalší pokrok sa dosiahol pri posilňovaní rámca boja proti pašovaniu. Návrh zákona bol uverejnený na verejnú konzultáciu a očakáva sa, že bude prijatý do novembra 2020. Návrh zákona obsahuje ustanovenia na zvýšenie výkonnosti operačného koordinačného centra, ktoré koordinuje úsilie v oblasti boja proti pašovaniu a je súčasťou nezávislého orgánu pre verejné príjmy. Očakáva sa, že prijatie týchto ustanovení ešte zjednoduší jeho personálne zabezpečenie.

Celkovo sa dosahujú značné pokroky pri plnení cieľov stanovených pre kľúčové ukazovatele výkonnosti, a to aj v oblasti vymáhania pohľadávok, a zároveň pokračuje práca na ďalšom posilnení inkasnej a audítorskej schopnosti nezávislého orgánu. Viaceré ukazovatele dopadli lepšie, než sa v súčasných podmienkach očakávalo, čiastočne v dôsledku zliav poskytnutých za včasnú úhradu daňových dlhov, ktoré sa zaviedli po vypuknutí pandémie.

Úrady prijali niekoľko špecifických opatrení na vyrovnanie daňových záväzkov, ktoré vznikli počas pandémie. Tieto nové opatrenia sa týkajú daňových odkladov, ktoré sa zaviedli na začiatku pandémie a uľahčujú obnovenie plánov vyrovnania dlhu, ktoré boli počas pandémie prerušené, pretože inak by sa na ne vzťahovali prísne sankcie rámca dohodnutého v roku 2019. Okrem toho sa vytvorila „druhá šanca“ aj v prípade plánov vyrovnania dlhu, ktoré boli dohodnuté pred nadobudnutím účinnosti rámca vyrovnania na rok 2019. Opatrenie zatiaľ nebolo zavedené a predpokladá sa, že dlžníci budú podrobení náležitej kontrole, pokiaľ ide o dôvody zastavenia platieb a doterajšie dodržiavanie predpisov. Pokiaľ ide o štátne záruky, ktoré vymáhajú banky a v súčasnosti ich štát spracúva a uhrádza ako ručiteľ pôvodných dlžníkov (pozri finančnú časť), orgány takisto zaviedli systém vyrovnania dlhu, podľa ktorého by dlžníci mohli tieto záruky štátu splatiť až 120 splátkami. V záujme zachovania platobnej disciplíny orgány jasne stanovili, že dlžníci pri prerušení splátok v rámci tohto mimoriadneho systému nebudú môcť využiť iné systémy vyrovnania a pohľadávky sa budú od nich vymáhať. Vykonávanie týchto opatrení v oblasti presadzovania by sa malo pozorne monitorovať.

RIADENIE VEREJNÝCH FINANCIÍ A VEREJNÉ INVESTÍCIE

Stav nedoplatkov sa od poslednej správy znížil, ale na splnenie ambiciózneho cieľa ku koncu roku treba vynakladať trvalé úsilie. Aj keď stav nedoplatkov stále presahuje cieľ stanovený v akčnom pláne z októbra 2019, odchýlky spôsobené pandémiou na začiatku roku

2020 boli kompenzované, čo však neplatí pre nahromadené nevybavené dôchodkové nároky. Predpokladá sa, že automatické spracovanie a priznávanie dôchodkov bude v plnom rozsahu funkčné až v budúcom roku. Orgány opätovne potvrdili cieľ nulových nedoplatkov do konca roku 2020 vo všetkých odvetviach okrem dôchodkových nárokov, riziká tu však stále existujú, a to aj v súvislosti s opätovným šírením pandémie. Vzhľadom na nepredvídané zvýšenie počtu žiadostí o dôchodok, ktoré bolo vyvolané právnymi a technickými faktormi, sa predpokladá vybavenie všetkých dôchodkových nárokov do decembra 2021.

Zatiaľ čo sa stav nedoplatkov znižuje, stále vznikajú nové nedoplatky, čím sa zdôrazňuje význam vykonávania odporúčaní gréckeho dvora audítorov, osobitného záväzku vytýčeného do polovice roku 2021, medzi ktorými má zásadný význam posilnenie systému vnútornej kontroly. Posilnenie systému vnútornej kontroly je ďalej nevyhnutné pre správne riadenie projektov, ktoré sa majú financovať prostredníctvom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Zákon, ktorým sa stanoví koncepčný rámec vnútornej kontroly, sa má prijať do konca roku. Výzvou v súčasnosti je dosiahnuť úplnú realizáciu jej časti venovanej hospodáreniu s verejnými financiami v rámci celej verejnej správy, ako aj zabezpečiť účinný dohľad nad ňou zo strany ministerstva financií. K tejto reforme prispejú nedávne kroky gréckeho dvora audítorov a v strednodobom horizonte nedávno začaté zjednodušenie rámca plnenia rozpočtu a platobného postupu.

Osobitný záväzok vytýčený do polovice roku 2020 týkajúci sa zriadenia systému jednotného účtu štátnej pokladnice bol úspešne dokončený. Systém jednotného účtu štátnej pokladnice je funkčný a poskytuje užitočný prehľad o stave pokladnice, ako aj efektívny nástroj na monitorovanie likvidity. Ministerstvo financií zriadilo špecializovaný nástroj na monitorovanie prognózovania potreby peňažných prostriedkov subjektov, ktorý sa bude postupne zavádzať.

Reforma účtovej osnovy, ktorá predstavuje záväzky vytýčené do polovice roku 2021 a polovice roku 2022, celkovo prebieha podľa plánu a jej zavedenie do rozpočtu na verejné investície začína napredovať. Po zavedení administratívnej klasifikácie do riadneho rozpočtu v roku 2019 sa v súčasnosti pripravuje funkčná klasifikácia účtov, ako aj rámec pre zostavovanie rozpočtu zameraného na výsledky. Ide o vítané a ambiciózne reformy. Úplné zavedenie účtovej osnovy do rozpočtu na verejné investície začína naberať rýchlosť. Očakáva sa, že kroky prijaté na zabezpečenie jej interoperability s centrálnym informačným systémom, ktoré sa majú dokončiť do marca 2021, podstatne urýchlia platobný proces. Tým sa ďalej výrazne zníži priestor na vznik nedoplatkov. Zavádzanie ďalších opatrení vrátane elektronickej fakturácie za verejné zákazky a modernizácie centrálneho platobného systému pre bežný rozpočet pokračuje do veľkej miery podľa plánu.

Orgány plánujú prijať veľkú reformu verejného obstarávania do konca roku. Pri reforme sa vychádza zo skúseností s vykonávaním pravidiel zavedených v roku 2016 a jej cieľom je okrem iného riešiť vysoký zistený počet prípadov verejného obstarávania s jednou ponukou alebo zákaziek zadaných výlučne na základe najnižšej ponúknutej ceny. Zároveň sa zjednodušujú postupy zadávania zákaziek, ktoré sú stále zdĺhavé. Reforma má zásadný význam pre zabezpečenie rýchleho čerpania dostupných finančných zdrojov a podporu obnovy. Orgány zároveň pokračujú v digitalizácii postupu a pripravujú stratégiu verejného obstarávania na roky 2021 až 2025, ktorá by mala podporiť zelenú transformáciu a posilniť boj proti korupcii.

V očakávaní veľkého objemu finančných prostriedkov, ktoré by malo Grécko získať v medziach ďalšieho viacročného finančného rámca, orgány zavádzajú plán realizácie

strategických projektov na výber veľkých projektov infraštruktúry a pracujú na zriaďovaní nástroja na prípravu projektov. Plán realizácie strategických projektov uľahčí výber projektov celoštátneho významu a bude koordinovaný na úrovni predsedníctva vlády mimo vnútornej štruktúry príslušných ministerstiev. Nástroj na prípravu projektov by mal urýchliť prípravu projektov zahrnutých do plánu realizácie strategických projektov s cieľom efektívne previesť projekty z fázy koncepcie do fázy realizácie. Nástroj na prípravu projektov sa zriadi v rámci Fondu rozvoja majetku Helénskej republiky, kde sa zavedú primerané záruky na to, aby sa zabezpečilo, že nástroj bude aj naďalej nezávisle plniť svoj súčasný hlavný mandát. Nástroj na prípravu projektov bude podporovať medzinárodná finančná inštitúcia v úlohe strategického partnera. Vykonávanie akčného plánu na posilnenie monitorovania a tvorby prognóz rozpočtu na verejné investície pokračuje zhruba podľa plánu.

SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Orgány zaznamenali priaznivý pokrok, pokiaľ ide o finalizáciu organizačného a inštitucionálneho zriadenia jednotného fondu sociálneho zabezpečenia (e-EFKA), čo je osobitný záväzok vytýčený do konca roku 2020. Zlúčenie funkcie verejného sektora s funkciou správy doplnkových dôchodkov sa už uskutočnilo vrátane sťahovania kancelárií; zostáva presťahovať pracovníkov bývalého poľnohospodárskeho fondu (OGA), čo by sa malo úplne dokončiť do konca roku. Digitálne spracovanie žiadostí o dôchodok takisto pokročilo v súlade s cieľmi. Očakáva sa, že sa tempo spracúvania v dôsledku problémov s dostupnosťou údajov spomalí do marca 2021, ale potom by sa malo opäť zrýchliť.

Grécko posilňuje pripravenosť systému zdravotnej starostlivosti na súčasnú mimoriadnu situáciu v oblasti verejného zdravia. Zavádzanie plnohodnotnej a účinnej primárnej zdravotnej starostlivosti, čo je osobitným záväzkom, sa v tejto súvislosti ukazuje byť kľúčovým faktorom. Vyše 160 zdravotníckych zariadení môže teraz prijímať pacientov s príznakmi koronavírusu a v oblasti Atén sa zriadili ďalšie ambulantné kliniky. Orgány zároveň zvyšujú testovacie kapacity a pokračujú v nábore nových potrebných pracovníkov. Pokiaľ ide o zavádzanie reformy primárnej zdravotnej starostlivosti, ktorá sa začala v roku 2018, orgány čoskoro plánujú rozšíriť registráciu pacientov prostredníctvom zdravotných stredísk a zároveň pacientom poskytnúť väčší priestor, pokiaľ ide o slobodnú voľbu poskytovateľa služieb. Využívanie systému elektronických zdravotných záznamov pacientov v plnej miere, ktorý v súčasnosti nie je úplne funkčný, by podľa tohto rámca zásadne pomohlo zamedziť riziku duplicitných návštev a selektívneho výberu zo strany pacientov. Funkcia gatekeepingu sa bude pravdepodobne vykonávať stimulmi, ktoré sú v porovnaní s reformnými právnymi predpismi z roku 2017 „mäkším“ nástrojom a musia sa starostlivo navrhovať. Orgány sa zaviazali dokončiť nový právny rámec pred zverejnením desiatej správy o sprísnenom dohľade v polovici roku 2021. Je potrebné privítať, že orgány pozastavili návrat k predreformnému spôsobu poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti súkromnými lekármi (na základe systému odmeňovania za jednotlivé služby s hornou hranicou 200 návštev lekára), pretože sa preukázalo, že táto metóda obmedzuje prístup znevýhodnených pacientov k lekárskej starostlivosti.

Vracanie súm z nákladov na lieky je naďalej vysoké, ale podnikajú sa kroky na to, aby sa zlepšil ich výber a zabránilo sa vzniku nových súm. Orgány prijali právne predpisy, ktoré umožnia vyberať vracané sumy z nákladov na lieky z roku 2019 a začať vyberať tieto sumy od poskytovateľov za roky 2018 a 2019. Orgány prijímajú postupné opatrenia na riešenie nadmernej spotreby zdravotníckych služieb vyvolávanej ponukou, čo vytvára tlak na

systém zdravotnej starostlivosti a zvyšuje finančnú záťaž pacientov, najmä zavádzaním ďalších liečebných protokolov a vyšším dôrazom na rokovanie o cenách. Zdá sa však, že na účinné riešenie dopytu vyvolaného ponukou je potrebná dôkladnejšia revízia. Orgány v súčasnosti neuvažujú o zahrnutí prvku rozdelenia rizika do vymedzenia pojmu „vracania súm z nákladov“, čím by sa posilnili stimuly na vykonávanie štrukturálnych opatrení.

Centralizované obstarávanie v sektore zdravotníctva, ktoré predstavuje osobitný záväzok vytýčený do polovice roku 2022, napriek súčasnej situácii napreduje. Orgány napredujú k splneniu tohto cieľa s predbežným cieľom 30 % centrálneho obstarávania do prvého štvrťroka 2021. Orgány ďalej súhlasili s opätovnou aktiváciou strediska pre monitorovanie cien od januára 2021 a s prijatím nového právneho štatútu národného ústredného úradu pre verejné obstarávanie v zdravotníctve do konca roku 2020.

Plnenie konkrétnych záväzkov súvisiacich s reformami dotácií na dopravu a dávok v invalidite celkovo napreduje v súlade s harmonogramom, zatiaľ čo dokončovanie aktivačného prvku systému sociálneho solidárneho príjmu sa musí obnoviť. Pokiaľ ide o dotácie na dopravu, čo je osobitný záväzok vytýčený do polovice roku 2020, v októbri 2020 sa prijali sekundárne právne predpisy, ktorými sa umožňuje pravidelne a na základe objektívnych kritérií uhrádzať dotované cestovné lístky na verejnú dopravu zraniteľným skupinám vrátane zdravotne postihnutých osôb a členov veľkých rodín a zároveň sa pripravujú sekundárne právne predpisy, ktorými sa stanovia úrovne náhrad pre hlavných prevádzkovateľov dopravy. Dokončuje sa koncepčný dokument na preskúmanie dávok v invalidite, čo je osobitný záväzok vytýčený na rok 2021, a skúšobný projekt by sa mal spustiť v marci 2021. Pokiaľ však ide o poskytovanie služieb opätovného začlenenia na trh práce pre prijímateľov garantovaného minimálneho príjmu, plány posúdiť výsledky skúšobného projektu z roku 2019, ktorý sa uskutočnil v niekoľkých obciach s cieľom usmerniť jeho zavedenie na celoštátnej úrovni, sa po vypuknutí koronavírusu zastavili. Orgány plánujú spustiť celoštátne zavádzanie v apríli 2021.

VÝVOJ VO FINANČNOM SEKTORE

Hoci podmienky akomodačnej menovej politiky umožnili gréckym bankám ťažiť z optimistických podmienok likvidity, očakáva sa, že ekonomické dôsledky pandémie v budúcnosti znížia už aj tak nízku ziskovosť bánk. Dočasné zníženie požiadaviek na kolaterál pri kreditných operáciách v Eurosystéme a podmienky pre zacielené dlhodobejšie refinančné operácie umožnili bankám zvýšiť hotovostné rezervy. Toto podporil aj nárast vkladov od marca, ktorý vyvolala najmä snaha firiem zvýšiť svoju likviditu uprostred pandémie a ktorý podporil menej výrazný, ale stabilný vzostupný trend vkladov domácností. Pokiaľ ide o zisky, rentabilita vlastného kapitálu bánk bola v prvom polroku 2020 aj naďalej jednou z najnižších v eurozóne a očakáva sa, že sa dostane pod dodatočný tlak v dôsledku vysokých rezerv na krytie úverových strát, neistoty súvisiacej s novými firemnými úvermi v budúcom roku a zmiešaného vplyvu pokračujúcich sekuritizácií nesplácaných úverov, čo – okrem pozitívneho vplyvu na cenu rizika bánk – bude mať vplyv na ich čisté úrokové výnosy. Nízka ziskovosť v spojení s nákladmi na nadchádzajúce sekuritizácie a postupné ukončovanie prechodných prudenciálnych opatrení môže predstavovať problém pre kapitálovú pozíciu bánk, pričom sa bude zvyšovať závislosť od štátnych aktív. Priemerný podiel vlastného kapitálu bánk Tier 1 na konsolidovanom základe dosiahol na konci júna 2020 úroveň 14,7 % rizikovo vážených aktív, čo je viac, než sú minimálne kapitálové požiadavky.

Znižovanie nesplácaných úverov v prvej polovici roku 2020 naďalej pokračovalo, aj keď pomalším tempom ako predtým, a podporili ho odklady splatnosti úverov poskytnuté bankami, ktorých platnosť by mala uplynúť na konci roku. Podiel nesplácaných úverov má aj naďalej klesajúcu tendenciu a v júni 2020 dosiahol 36,7 %, pričom je stále v eurozóne najvyšší. Moratóriá na splácanie dlhu v spojení so zavedením dočasnej flexibility dohľadu pomohli ochrániť súvahy bánk pred vplyvom pandémie na úverové riziko ich úverového portfólia. Veľký podiel splácaných úverov bánk, na ktoré sa vzťahujú moratóriá, však poukazuje na závažné riziko zvýšenej potreby tvorby rezerv po ich skončení a zhoršenia príslušných ukazovateľov kvality aktív, zatiaľ čo vnútorná schopnosť bánk funkčne reštrukturalizovať úvery je aj naďalej problematická. Banky začali upravovať svoje stratégie znižovania nesplácaných úverov, ale rezervy na krytie úverových strát môžu len čiastočne kompenzovať prípadný vplyv pandémie na kvalitu aktív bánk. Ústredným prvkom stratégie bánk na znižovanie počtu nesplácaných úverov zostáva sekuritizácia týchto úverov v rámci programu Hercules, ktorého dokončenie sa očakáva v prvej polovici roku 2021.

Orgány úspešne zaviedli alebo rozšírili podporné opatrenia na zachovanie prístupu podnikov postihnutých koronavírusom k finančným prostriedkom. Grécka rozvojová banka zavádza systém záruk a bonifikáciu úrokovej sadzby pre nové podnikateľské úvery, čím sa podľa všetkého podarilo podporiť poskytovanie bankových úverov veľkým podnikom a najnovšie aj malým a stredným podnikom. Ročná miera zvyšovania počtu bankových úverov nefinančným korporáciám preto v septembri 2020 dosiahla úroveň 8,3 %, čo je najvyššia hodnota, ktorá sa od polovice roku 2009 dosiahla. Naopak, počet úverov domácnostiam naďalej klesal, aj keď v porovnaní s poslednými štvrťrokmi miernejším tempom. Nominálne úverové sadzby vykazovali naďalej klesajúcu tendenciu a v prípade nefinančných korporácií sa ustálili blízko historického minima.

Ďalej uvedené opatrenia sa monitorujú a posudzujú ako súčasť trvalého záväzku v oblasti finančnej politiky:

- **Po prijatí nového zákona o platobnej neschopnosti orgány pripravujú sekundárne právne predpisy a potrebnú infraštruktúru.** Zákonom sa stanovuje prijatie približne 53 správnych rozhodnutí, čo je náročná úloha. Keďže zákon nadobudne účinnosť v januári 2021, orgány sa zameriavajú na postupné ukončenie procesu – spolu s rozvojom základnej elektronickej platformy – do konca decembra 2020. Prioritu majú práce na najdôležitejších ministerských vyhláškach o poskytovaní pôžičiek, mechanizme predaja a spätného prenájmu, ako aj algoritmoch na výpočet ponúk na reštrukturalizáciu dlhov, pričom sa orgány zaviazali, že návrhy v pokročilom štádiu prípravy európskym inštitúciám predložia do polovice novembra. Nový rámec platobnej neschopnosti je významným krokom vpred a jeho účinnosť bude závisieť od kvality jeho vykonávania. Bude potrebné dôkladné monitorovanie, najmä pokiaľ ide o účinky nového postupu mimosúdneho vyrovnania, fiškálne a finančné dôsledky nového mechanizmu systému predaja a spätného prenájmu a jednoročné obdobie pred oddlžením, ktoré sa v určitých prípadoch predpokladá. Je veľmi dôležité, aby sa včas zaviedol celý právny rámec vrátane sekundárnych právnych predpisov, ako aj potrebná infraštruktúra, než nadobudne účinnosť nový zákon o platobnej neschopnosti, aby sa zabezpečilo úspešné uvedenie nového rámca do funkčného stavu a aby sa zabránilo všetkým nežiaducim negatívnym dosahom na finančný sektor a platobnú kultúru vo všeobecnosti.

- **Orgány prijali súbor nových ustanovení, ktoré majú umožniť riešenie dlhotrvajúcich nevybavených konaní v prípade platobnej neschopnosti domácností.** Zákonom sa stanovuje pevný časový plán na preloženie pojednávaní vo vzdialených termínoch. Orgány očakávajú, že preloženie termínov a predloženie celej príslušnej dokumentácie sa dokončí do tretieho štvrťroka 2021, čo by umožnilo súdom vyriešiť všetky prípady do apríla 2022. Keďže vykonávanie bude závisieť od kapacity jednotlivých súdov zaoberať sa prípadmi, je potrebné dôkladné monitorovanie. Úspešnosť týchto ustanovení bude závisieť od schopnosti orgánov vyrovnať sa s nedostatkom personálu a problémami s infraštruktúrou.

- **Orgány ďalej prijali prvý súbor opatrení zameraných na zlepšenie fungovania a uľahčenie používania platformy elektronických aukcií.** Opatrenia uľahčujú elektronickú výmenu príslušných dokumentov prostredníctvom platformy elektronických aukcií. Pokiaľ ide o ďalšie zistené problémy, ktoré sa týkali najmä mechanizmu na úpravu vyvolávacej ceny a interoperability platformy elektronických aukcií s inými štátnymi databázami, orgány potvrdili, že sa budú posudzovať v rámci preskúmania občianskeho súdneho poriadku. Návrh revidovaného poriadku bude dokončený začiatkom roku 2021, čo je o niečo neskôr, ako sa pôvodne predpokladalo, ale v dostatočnom časovom predstihu pred septembrom 2021, keď má nadobudnúť účinnosť. Orgány sa zaviazali predložiť správu o pokroku v novembri 2020.

- **Realizácia dohodnutého plánu vybavenia uplatnených štátnych záruk pokračuje, stále však existuje značný počet nevybavených prípadov uplatnených štátnych záruk.** Skúmanie a výplata nárokov za tretí štvrťrok 2020 sa po výpadkoch zaznamenaných počas zákazu vychádzania zrýchlili. Po zmene príslušného právneho rámca začiatkom júna je v súčasnosti v prevádzke archív elektronických spisov a v súčasnosti sa testuje interoperabilita s miestnymi daňovými úradmi. Orgány ďalej prijali 30 zamestnancov, ktorí by mali začať pôsobiť v novembri. Očakáva sa, že sa týmito dôležitými krokmi zabezpečí predpokladané výrazné zrýchlenie vybavovania uplatnených záruk počas zvyšku roku 2020.

- **V septembri sa odhlasoval obmedzený pozmeňujúci návrh primárnych právnych predpisov o odložených daňových úľavách s cieľom zaručiť kapacitu kapitálu bánk na absorpciu strát vo všetkých prípadoch vrátane riešenia krízových situácií bánk.** V súčasnosti sa pracuje na ďalších technických aspektoch vo forme sekundárnych právnych predpisov s cieľom uviesť do praxe všetky aspekty rámca vrátane tých, ktoré sa týkajú riešenia krízových situácií bánk a osobitnej likvidácie.

Helénsky fond finančnej stability pokračuje v úsilí podporiť banky so systémovým významom so zreteľom na problémy spôsobené pandémiou. Fond podporil banky so systémovým významom pri príprave ich aktualizovaných plánov znižovania počtu nesplácaných úverov a ich podnikových reštrukturalizácií (odčlenenie na dcérsku spoločnosť zdola nahor). Fond ďalej prehodnocuje očakávania svojich akcionárov vzhľadom na rôzne účinky pandémie.

TRH PRÁCE

Grécky trh práce sa bezprostredne po vypuknutí pandémie koronavírusu ukázal byť mimoriadne odolným, ale dlhé trvanie pandémie predstavuje vážne riziko pre zamestnanosť, čo si vyžaduje ďalšie posilnenie aktívnych programov zameraných na trh práce. Rýchle prijatie núdzových opatrení zameraných na podporu podnikov a ochranu

pracovných miest prispelo k zistenej odolnosti trhu práce. Keďže však pandémia pokračuje, môže sa stať, že reštrukturalizácia v najviac postihnutých sektoroch bude nevyhnutná. V záujme podpory týchto reštrukturalizačných procesov a predchádzania prudkému nárastu nezamestnanosti je potrebné zaviesť dobre fungujúce verejné služby zamestnanosti a účinný systém aktívnych politík trhu práce. Zatiaľ čo sa niektoré aktívne programy trhu práce posilňujú, celkový systém naďalej trpí obmedzenou kapacitou, čo spolu s výpadkami spôsobenými pandémiou viedlo k oneskoreniam uskutočňovania prebiehajúcich reforiem. Predovšetkým sa dosiahol len obmedzený pokrok v súvislosti s prijímaním nového vykonávania politík a systematického poskytovania služieb opätovného začlenenia prijímateľov garantovaného minimálneho príjmu na trh práce.

Vláda predložila návrhy na modernizáciu viacerých aspektov pracovného práva. V právnych predpisoch, ktoré sú v súčasnosti predmetom konzultácií so sociálnymi partnermi, sa počíta s podstatnými zmenami, ktorými sa okrem iného modernizujú pravidlá týkajúce sa pracovného času a ročnej dovolenky, právnych predpisov na ochranu zamestnanosti, prepúšťania a práva odborových zväzov. Ďalej sa v nich počíta s predĺžením otcovskej a rodičovskej dovolenky a inštitucionalizáciou telepráce, čím sa vnútroštátne pracovnoprávne predpisy približujú k najlepším postupom EÚ. Kodifikácia pracovnoprávnych predpisov, čo je osobitný záväzok vytýčený do konca roku 2020, sa odložila z dôvodu pandémie, ale napriek tomu by sa mala prijať do konca roku 2020.

TRHY S VÝROBKAMI A KONKURENCIESCHOPNOSŤ

Orgány napredujú s plnením väčšiny osobitných záväzkov vytýčených do polovice roku 2020 v oblasti udeľovania investičných povolení a naďalej sú odhodlané uskutočniť rozšírený program reforiem. Očakáva sa, že orgány na verejnú konzultáciu do konca novembra predložia návrh zákona, ktorým sa zjednodušia postupy udeľovania investičných povolení vo väčšine odvetví, kde zatiaľ neprebehla reforma, a vypracujú časový plán na úplné dokončenie zjednodušenia postupov udeľovania investičných povolení pre všetky zvyšné činnosti do júna 2021. Orgány zároveň naďalej zjednodušujú a dolaďujú oblasti súvisiace so sektormi, v ktorých už reforma prebehla. Pokiaľ ide o kontroly, očakáva sa, že orgány urýchlene zavedú všetky počiatočné nástroje v troch dohodnutých prioritných oblastiach spolu s úplným spustením odbornej prípravy. Očakáva sa, že sa zostávajúce prvky na zabezpečenie účinného presadzovania a dodržiavania predpisov v týchto oblastiach úplne zavedú do apríla 2021 súbežne so spustením kontrolného rámca vo zvyšných štyroch oblastiach, čo by sa malo dokončiť do konca roku 2021. Úspešné dokončenie zostávajúcej práce v rozhodujúcej miere závisí od včasného predloženia príspevkov všetkých zúčastnených ministerstiev a od nasadenia všetkých zainteresovaných strán. Úplné zavedenie príslušného informačného systému, ktoré má rozhodujúci význam pre podporu nového rámca udeľovania investičných povolení, sa naďalej oneskoruje z dôvodu právnych problémov.

Orgány napredujú v zavádzaní kľúčových reforiem podnikateľského prostredia iniciovaných v rámci programov. Pokrok sa dosiahol v oblasti certifikácií externých environmentálnych hodnotiteľov a inšpektorov, ako aj pokiaľ ide o právny rámec týkajúci sa cestovného ruchu, ktorý treba zosúladiť so zásadami reformy udeľovania investičných povolení. Pokračujú práce zamerané na ďalšie uľahčenie podnikania. Okrem významného zdokonalenia rámca platobnej neschopnosti a urovnávania sporov, ako aj pripravovanej reformy verejného obstarávania (pozri predchádzajúci text) orgány zlepšili a zrýchlili postup vracania dane z pridanej hodnoty. Cieľom kľúčových intervencií naplánovaných do marca 2021 je zefektívniť a zrýchliť administratívne postupy vrátane tých, ktoré sa týkajú stavebných povolení, zakladania podnikov, zriaďovania elektrických prípojok a evidencie

majetku. Okrem toho s technickou podporou Komisie – poskytovanou prostredníctvom Svetovej banky – orgány navrhujú ďalšie opatrenia v kľúčových oblastiach. Vláda takisto podnikla ďalšie kroky na reformu trhov s výrobkami a zlepšenie dohľadu nad trhom. Cieľom návrhu zákona predloženého parlamentu začiatkom novembra je okrem iného zabezpečiť spravodlivosť a transparentnosť v oblasti elektronického obchodu pre komerčných používateľov a zároveň umožniť účinnejšie mechanizmy dohľadu nad trhom a kontrolu nezákonného obchodu, ako aj rozšírenie nedeľného maloobchodného predaja na obchody a otvorené trhy za určitých podmienok.

Napriek pokroku pri príprave novej stratégie na podporu obchodu a priamych zahraničných investícií zostávajú medzery v inštitucionálnych opatreniach, čo bráni úsiliu posilniť exportné zameranie ekonomiky a využiť potenciál Grécka v kľúčových sektoroch a na vývozných trhoch. Nová stratégia ministerstva zahraničných vecí, ktorá by mala posilniť exportný potenciál krajiny a uľahčiť prichádzajúce priame zahraničné investície ešte nebola uverejnená. Vytvorenie potrebných riadiacich štruktúr bude mať zásadný význam pre rýchle ďalšie prispôsobenie plánu novým prioritám a pre pokračovanie v úsilí o zjednodušenie, a to aj pred začatím colného vybavenia. Medzitým orgány prijímajú iniciatívy v digitálnej oblasti na podporu elektronického obchodu a pokračujú vo výberových konaniach na projekty na podporu vývozu, najmä systému integrovaného jednotného kontaktného miesta zavedeného v októbri, ktorým sa budú automatizovať postupy dovozu a vývozu.

Orgány pokročili v oblasti lesných máp a katastrálneho mapovania. Pokiaľ ide o lesné mapy, 80 % zvyšných máp bolo pripravených do októbra 2020 a začnú sa postupne nahrávať na verejnú konzultáciu. Orgány sa zaviazali nahrať všetky zvyšné mapy do decembra 2020 a ratifikácia všetkých lesných máp bude dokončená do júla 2021. Zatiaľ čo pôvodný cieľ 45 % pokrytia katastrálnymi mapami sa musel pre pandémiu a ďalšie technické problémy odložiť na december 2021, orgány predložia parlamentu návrh zákona s cieľom zrýchliť zbieranie zvyšných vlastníckych práv k pozemkom, ktorý má byť prijatý v novembri 2020. Do októbra 2020 bolo hotových 35 % katastrálnych máp. Verejné obstarávanie na digitalizáciu hypotekárnych listov je možné uskutočniť hneď po zabezpečení financovania.

Kataster nehnuteľností má byť plne funkčný do konca roku 2021, podľa harmonogramu projektu pozemkových kníh. Je to neskôr, ako sa predpokladalo v pôvodnom záväzku vytýčenom do polovice roku 2020, a to vzhľadom na oneskorenie, ku ktorému došlo v dôsledku pandémie, ale aj predtým. Vymenovanie riadiaceho tímu bolo ukončené a nábor migračného tímu, čo je tím potrebný na uskutočnenie prechodu z hypotekárnych úradov na katastrálne úrady, prebieha hladko.

Veľká reforma trhu s energiou sa uskutočnila, keďže cieľový model, čo je osobitný záväzok vytýčený do polovice roku 2020, sa podarilo spustiť 1. novembra, čo je veľký krok smerom k tomu, aby Grécko splnilo povinnosti vyplývajúce z *acquis* EÚ v oblasti energetiky. Očakáva sa, že nová forma trhov s oddelenými dennými, vnútrodennými a vyrovnávacími prvkami umožní lepšie stanovovanie cien a širšiu účasť jednotlivých služieb na trhu a ich prístup k nemu. Nová koncepcia trhu je zlučiteľná s ostatnými trhmi EÚ, čo umožňuje budúce prepojenie so susednými trhmi Talianska a Bulharska. Dôležité bude úsilie o zabezpečenie úplného odstránenia deformácií veľkoobchodného trhu a účinného monitorovania trhu so zreteľom na trhovú silu etablovaných prevádzkovateľov a jeho úplné zosúladenie s *acquis* EÚ v oblasti energetiky.

Orgány 23. októbra predložili konečný návrh protitrustových nápravných opatrení v súvislosti s výrobou energie na báze hnedého uhlia štátnej energetickej spoločnosti

Public Power Corporation, čo je zásadný krok k splneniu tohto osobitného záväzku. Komisia však stále čaká na konečné povolenie orgánov začať testovanie navrhovaných nápravných opatrení na trhu, aby sa opatrenia mohli na trhu uplatniť v roku 2021. Zavedením nápravných opatrení by sa splnil osobitný záväzok a dosiahol súlad s už dávno vydaným rozhodnutím súdov EÚ. Vzhľadom na veľmi obmedzený čas na zavedenie nápravných opatrení európske inštitúcie vyzývajú grécke orgány, aby počas nasledujúceho vykazovacieho obdobia spolupracovali účinnejšie.

K ďalšiemu pokroku došlo aj v iných oblastiach energetickej politiky, na riešenie štrukturálneho deficitu účtu pre obnoviteľné zdroje energie je však potrebný udržateľný prístup. Rastú obavy týkajúce sa salda účtu pre obnoviteľné zdroje energie a vzhľadom na snahu Grécka zvýšiť využívanie obnoviteľných zdrojov energie je dôležité nájsť predvídateľný a solídny prístup, ktorý nebude závisieť od intervencií *ad hoc* a bude plne v súlade s právnymi predpismi EÚ. To ďalej znamená, že sa zachová úroveň a podmienky pre financované projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Grécko pokračuje vo vyraďovaní hnedouhoľných elektrární a tento rok sa ich z činnosti vyradí niekoľko. Orgány usporiadali verejné konzultácie o hlavnom pláne na uskutočnenie prechodu, ktorý tvorí základ územných stratégií a budúcich reforiem, s cieľom pomôcť oblastiam postihnutým vyradením hnedouhoľných elektrární z prevádzky do konca roku 2023.

Orgány ako prvý krok k reorganizácii štátnych železničných spoločností zlepšujú správu riadiaceho výboru zodpovedného za racionalizáciu realizácie železničných projektov. Riadiaci výbor je zodpovedný za strategický dohľad a vedenie a zároveň koordinuje prípravu akčného plánu pre železnice. Prvý návrh plánu transformácie dvoch spoločností s prechodnými krokmi bude hotový do konca decembra.

HELÉNSKA SPOLOČNOSŤ PRE MAJETOK A ÚČASTI A PRIVATIZÁCIA

Spoločnosť vydala svoju výročnú správu za rok 2019 a finančné výsledky ku koncu septembra 2020, v ktorých sa ukázalo výrazné zlepšenie finančných údajov väčšiny dcérskych spoločností, ako aj vlastných finančných výsledkov spoločnosti za rok 2019. Hoci sa očakáva, že výsledky za rok 2020 ovplyvní pandémia, zdá sa, že sa zlepšením riadenia a operatívnymi vylepšeniami portfólia podnikov spoločnosti zlepšila ich schopnosť odolávať vplyvu pandémie.

Práce na plnení osobitných záväzkov pokračovali. Pokiaľ ide o uskutočňovanie strategického plánu spoločnosti, i) orgány v súčasnosti aktualizujú ministerské usmernenie, v ktorom je načrtnutá všeobecná vízia a očakávania vlády týkajúce sa spoločnosti a ktoré by malo byť hotové do konca roku 2020. Strategický plán sa po vydaní ministerského usmernenia bude aktualizovať, ii) spoločnosť a štátnom vlastnené podniky uskutočňujú ďalšiu fázu vykonávania koordinačného mechanizmu: vyhlásenie o záväzkoch, ktorým sa stanovia finančné, prevádzkové a iné ciele štátom vlastnených podnikov a ktoré by mali byť k dispozícii do konca decembra 2020. Orgány navyše vyjadrili zámer pokračovať v príprave zmlúv o výkonnosti, v ktorých sa budú stanovovať verejnoprávne povinnosti pre obmedzený počet štátom vlastnených podnikov. Preskúmanie predstavenstiev štátom vlastnených podnikov sa blíži ku koncu, pričom ostáva preskúmať už len jedno z trinástich predstavenstiev štátom vlastnených podnikov, konkrétne ide o spoločnosť Hellenic Exhibition Organisation (HELEXPO). Dokončenie preskúmania sa očakáva v decembri 2020. Prevod olympijského atletického areálu, ktorý, ako sa ukázalo, je veľmi zložitý, napriek oneskoreniam napreduje. Termín dokončenia prípravných prác na výberové konanie

sa opäť posunul a teraz by sa mali dokončiť do novembra 2020, zatiaľ čo budú pokračovať údržbárske práce.

Aby bolo možné zriadiť nástroj na prípravu projektu, ktorý by v maximálnej miere prispel k urýchleniu čerpania finančných prostriedkov EÚ v Grécku, orgány navrhli, aby bol touto úlohou poverený Fond rozvoja majetku Helénskej republiky. Tento nový mandát fondu by predstavoval zvýšenie počtu zamestnancov a väčšiu zodpovednosť. Musí sa zabezpečiť, aby táto nová rola fondu neovplyvňovala schopnosť spoločnosti plniť jej primárnu úlohu alebo nezávislosť.

Určitý priaznivý pokrok sa dosiahol v súvislosti s viacerými transakciami zahrnutými v pláne rozvoja majetku, zatiaľ čo pri iných transakciách došlo k oneskoreniam čiastočne spôsobeným pandémiou.

- **Dve transakcie sa blížia k záveru.** Orgány naďalej pracovali s veľkým nasadením a úsilím s cieľom splniť podmienky finančného uzavretia transakcie *Hellinikon*. Po rozhodnutí štátnej rady z 18. septembra, ktorým bola zamietnutá žiadosť o zrušenie súčasného výberového konania na udelenie povolenia na prevádzku kasína, sa stanovil spôsob finančného uzatvorenia transakcie. Niektoré súdne spory stále prebiehajú a budú prerokované v novembri 2020. Napriek určitým technickým problémom sa očakáva, že do konca roku dôjde k finančnému uzatvoreniu *koncesie prístavu Alimos*.

- **Zatiaľ čo pokrok, pokiaľ ide o nedokončené opatrenia týkajúce sa *koncesie na prevádzku diaľnice Egnatia,* bol v posledných mesiacoch pomalší, než sa očakávalo, orgány nedávno podnikli významné kroky smerom k uzavretiu tejto transakcie.** Začiatkom novembra sa predovšetkým dokončil a uviedol do prevádzky značný počet mýtnych staníc. Očakáva sa, že ďalšie sa dokončia a uvedú do prevádzky pred termínom na predloženie záväzných ponúk 11. decembra a ministerstvo pre infraštruktúru sa zaviazalo uviesť všetky mýtne stanice do prevádzky pred začiatkom platnosti koncesnej zmluvy. Očakáva sa, že sa tým zabezpečí nepretržitý príjem projektu a demonštruje sa tak odhodlanie orgánov pokračovať v jeho realizácii. Okrem toho sa za posledné dva mesiace dosiahol určitý pokrok v súvislosti s prácami, ktoré sú potrebné na schválenie zvyšných 14 tunelov. Dôkladné monitorovanie bude pokračovať.

- **Pokrok sa dosiahol v rade ďalších prebiehajúcich transakcií.** Patrí sem transakcia spoločnosti *Public Gas Corporation – DEPA Infrastructure*, pre ktorú regulačný orgán pre energetiku poskytol objasnenie týkajúce sa tarifného rámca pre prevádzkovateľov distribučnej sústavy, ako aj so zreteľom na aktíva, aby spoločnosť zostala súdržná a atraktívna. V októbri bola ukončená výzva na vyjadrenie záujmu o tri *regionálne prístavy* a *podzemný zásobník zemného plynu v južnej Kavale*, čo sa stretlo s veľkým záujmom investorov.

- **Niektoré transakcie bolo potrebné odložiť po výraznom prepade hodnoty kapitalizácie aktív v dôsledku pandémie.** Týka sa to najmä spoločnosti *Hellenic Petroleum*, kde už došlo k značnému oneskoreniu po neúspechu prvého obstarávania v polovici roku 2019. Fond teraz považuje za vhodné odložiť spustenie transakcie na neskôr. Podobne sa odložil *predaj 30 % aténskeho medzinárodného letiska*. Fond rozhodne o ďalších krokoch po zlepšení situácie, čo bude pravdepodobne koncom roku 2021.

Okrem plánu rozvoja majetku, ktorý fond realizuje, sa orgány snažia vyriešiť aj dlhodobé nedostatky niektorých štátom vlastnených podnikov. Sem patrí riešenie štrukturálnych problémov spoločnosti *Hellenic Aerospace Industry (HAI)* a pokračovanie predaja majetku spoločnosti *Hellenic Vehicle Industry (ELVO)*, čo je spoločnosť, ktorá je v špeciálnej likvidácii. Orgány ďalej prijímajú opatrenia na vyriešenie problémov, ktoré vznikli v súvislosti s vymáhaním nezlučiteľnej štátnej pomoci podľa dlhodobých rozhodnutí Komisie [predaj aktív spoločnosti *Larco* vyrábajúcej feroniklovú zliatinu a podpora Spoločnosti na správu nehnuteľností vo verejnom vlastníctve (ETAD) v súvislosti s bývalými aktívami spoločnosti *Hellenic Shipyards*].

VEREJNÁ SPRÁVA A DIGITÁLNA VEREJNÁ SPRÁVA

Orgány dosiahli ďalší pokrok v reformách verejnej správy. Modernizácia riadenia ľudských zdrojov dobre napreduje, keďže veľká väčšina subjektov verejného sektora už dokončila svoje digitálne organigramy, čo je osobitný záväzok vytýčený do konca roku 2020. Do konca októbra vyše 80 % subjektov verejnej správy dokončilo svoj digitálny organigram a orgány očakávajú, že takmer všetky subjekty ich budú nasledovať do konca roku 2020. Napreduje aj príprava opisov pracovného miesta a prepojenie medzi opisom pracovného miesta a osobou zastávajúcou dané miesto, čím sa umožní pripojenie k jednotnému platobnému orgánu do konca tohto roku. Pokračovalo odpolitizovanie a profesionalizácia verejnej správy a nadobudol účinnosť predpis o jednotnom výberovom konaní na pozície vyšších riadiacich pracovníkov v subjektoch verejného sektora, ktorého pôsobnosť sa teraz rozširuje tak, že sa vzťahuje na veľkú časť všetkých subjektov verejnej správy. Vymenovanie všetkých stálych tajomníkov sa skončilo. Orgány taktiež pokročili v rade ďalších opatrení, ktoré majú byť hotové do konca roku, medzi ktoré patrí finalizácia zákona na ďalšie posilnenie najvyššej rady pre výber zamestnancov verejnej správy (ktorá by sa mala uverejniť na verejnú konzultáciu v novembri) a ukončenie hodnotenia výkonnosti za rok 2019.

Orgány prijímajú opatrenia na kontrolu veľkosti verejného sektora. Vývoj počtu stálych aj dočasných zamestnancov v roku 2020 zostáva v súlade s plánmi prijímania zamestnancov. Predpokladané znižovanie počtu dočasných pozícií po ich premene na stále pozície však bolo pomalé. Treba vyvinúť väčšie úsilie na zabezpečenie toho, aby sa zníženie prejavilo v údajoch o počte zamestnancov na konci roku 2020. Orgány pracujú na stanovení ročného stropu dočasných zamestnancov do konca roku 2020. Orgány sa usilujú poučiť sa z minulosti a dokumentujú odchýlky od procesu prijímania zamestnancov do zamestnania a jednotných mzdových taríf, pričom sa najprv zameriavajú na obdobie od júla 2019, zatiaľ čo predchádzajúce roky by boli zahrnuté do druhej fázy.

Orgány pracujú na kodifikácii právnych predpisov týkajúcich sa trhu práce s cieľom zvýšiť právnu istotu a prístup k spravodlivosti, čo je osobitný záväzok vytýčený do konca roku 2020, a určili ďalšie oblasti, v ktorých je potrebná kodifikácia. Toto sa deje oddelene od modernizácie niektorých aspektov pracovného práva uvedených v predchádzajúcom texte a došlo tu pre pandémiu k oneskoreniu. Nový zákonník práce by mal byť prijatý do konca roku 2020. Výročný kodifikačný plán na rok 2021, ktorý prijala Rada ministrov, obsahuje ambiciózny program, ktorý zahŕňa aj územné a mestské plánovanie, obchod s tovarom a službami, výber príjmov štátneho rozpočtu a financovanie strán.

Orgány pokračujú v uskutočňovaní kľúčových reforiem na zlepšenie digitálnej výkonnosti Grécka, a to pomocou komplexnej digitálnej stratégie, ktorá sa pripravuje,

a nedávno prijatého jednotného právneho rámca pre elektronickú správu vecí verejných. Nová národná digitálna stratégia (tzv. digitálna biblia), ktorá by sa mala čoskoro predložiť na verejnú konzultáciu, obsahuje ambiciózny program digitalizácie Grécka a reformné priority na nasledujúce štyri roky. Zákon o elektronickej správe vecí verejných bol prijatý 22. septembra 2020 a je pre Grécko kľúčovým míľnikom z hľadiska transpozície smernice EÚ, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií. Orgány v najbližšom čase predstavia akčný plán opatrení potrebných na úplné praktické uplatnenie nového zákona.

Hmatateľný pokrok sa dosiahol v oblasti zjednodušenia a digitalizácie postupov a údajov verejného sektora, interoperability verejných systémov a registrov, zvyšovania úrovne digitálnych zručností a riešenia problémov s pripojiteľnosťou. Realizáciou národného programu zjednodušovania procesov, najmä v oblasti dopravy a spravodlivosti, sa postupy ešte viac zjednodušia a pokročí sa v digitalizácii. Orgány pokračujú v uskutočňovaní plánu rozvoja integrovaného portálu transakcií (gov.gr). Ďalej sa pokračuje v podpore interoperability verejných registrov a systémov a vyhlásilo sa výberové konanie na digitalizáciu geopriestorových údajov na prípravu jednotnej digitálnej mapy a registra štátnej infraštruktúry. Kľúčovými prioritami zostáva pre Grécko zvýšenie digitálnych zručností, pripojiteľnosti a zavádzanie nových technológií do podnikania, pričom orgány pokračujú v plnení svojej stratégie v oblasti zvyšovania úrovne digitálnych zručností, a to aj prostredníctvom Národnej digitálnej akadémie a Národnej koalície pre digitálne zručnosti a pracovné miesta. Problémy s pripojiteľnosťou sa riešia aukciou prvých pásem 5G, ktorá je naplánovaná na koniec roku 2020, a orgány očakávajú, že sa im podarí dosiahnuť 96 % pokrytie sieťou 5G, čo si vyžiada veľké investície do vysokokapacitných sietí. Očakáva sa, že inovačný systém pre národný fond pre sieť 5G v Grécku, ktorý bol zavedený nedávno prijatým zákonom o elektronickej správe vecí verejných bude zohrávať kľúčovú úlohu pri rozvoji ekosystému siete 5G.

SPRAVODLIVOSŤ A BOJ PROTI KORUPCII

Prechod k povinnému elektronickému podávaniu a spracúvaniu dokumentov na súdoch napreduje stabilným tempom a pokračujú práce na prideľovaní elektronických podpisov sudcom a príslušníkom právnických profesií. Orgány sa zaviazali, že čoskoro predložia akčný plán týkajúci sa *iniciatív súvisiacich s elektronickým podávaním*, ktorý poskytne prehľad súčasnej situácie a podrobnosti o plánovaných opatreniach vrátane časového plánu ich realizácie. Medzi ďalšie kroky patrí prijatie právnych predpisov do konca decembra 2020. Pokiaľ ide o elektronické vydávanie súdnych rozhodnutí, orgány plánujú do konca januára 2021 všetkým súdom poskytnúť softvér, ktorý bol na tento účel vyvinutý súdom v Pireuse. Ďalší pokrok sa zaznamenal v súvislosti s *elektronickým vydávaním súdnych osvedčení*. Po vyriešení obáv týkajúcich sa ochrany osobných údajov orgány predpokladajú, že do novembra 2020 dokončia prideľovanie elektronických podpisov sudcom a administratívnym pracovníkom súdov. Orgány potvrdili, že ministerstvo spravodlivosti je pripravené ujať sa zákonodarnej iniciatívy, pokiaľ to bude odôvodnené, v súvislosti s prideľovaním elektronických podpisov príslušníkom právnických profesií vzhľadom na nadobudnutie účinnosti povinného elektronického podávania na správne súdy v januári 2021.

Hodnotenie ponúk v rámci výberového konania na druhú fázu integrovaného systému spracúvania občianskoprávnych a trestných vecí, čo je osobitný záväzok vytýčený do konca roku 2020, pokračuje a orgány potvrdili svoj zámer zadať zákazku vybranému uchádzačovi v decembri 2020. Orgány predpokladajú, že po predložení posúdenia

technickej časti ponúk ministerstvu spravodlivosti na schválenie dokončia posudzovanie finančnej časti ponúk do konca novembra 2020, teda včas na plánované zadanie zákazky v decembri 2020.

Pri ostatných reformách súdnictva sa znamenal tento stabilný pokrok:

- *Orgány podnikli niekoľko iniciatív na podporu funkcie mediácie.* Ústredný výbor pre mediáciu zriaďuje podpornú službu pre odborníkov pracujúcich v oblasti práva a občanov, ktorá bude poskytovať zainteresovaným stranám právne poradenstvo a podporu. Orgány monitorujú využívanie mediácie.

- *Do decembra 2020 sa predloží správa o pokroku, v ktorej sa podrobne uvedú ďalšie kroky vykonávania právnych predpisov o osobitných komorách na občianskoprávnych a správnych súdoch.* Dňa 1. októbra 2010 sa plénum odvolacieho súdu v Aténach jednomyseľne uznieslo na vytvorení dvoch osobitných komôr, ktoré sa budú zaoberať prípadmi v oblasti hospodárskej súťaže, elektronických transakcií, energetiky a ochrany osobných údajov, a očakáva sa, že tento príklad budú nasledovať aj ďalšie novozvolené správy súdov v októbri 2020.

- *Práce na zlepšovaní pracovných metód na súdoch, čo je dôležitou súčasťou prebiehajúcej reformy súdnictva, pokračujú podľa plánu.* Poriadok súdnych zamestnancov má byť prijatý v decembri 2020. Orgány sa zameriavajú na zlepšenie a zachovanie prísnych noriem týkajúcich sa výkonu súdnych úradníkov najmä pestovaním zvýšeného pocitu povinnosti. Revíziou niektorých častí návrhu zákona o postavení sudcov a organizácii súdov, ktoré by mali priniesť zlepšenie metodiky hodnotenia a kariérneho postupu sudcov a riešenia disciplinárnych záležitostí, bude poverený výbor pre prípravu právnych predpisov v januári 2021 tak, aby bol prijatý včas so zreteľom na začiatok nasledujúceho súdneho roku v septembri 2021. Európska komisia mu pri tejto práci poskytne odbornú pomoc.

- *Výberové konanie na projekt „JustStat“ na zriadenie jednotky štatistických informácií na zber súdnych údajov by sa malo vyhlásiť do konca decembra 2020.* Orgány zároveň potvrdili, že v spolupráci s gréckym štatistickým úradom sa pripravujú sekundárne právne predpisy týkajúce sa poskytovania technického know-how.

Národný orgán pre transparentnosť je v súčasnosti plne funkčný, čím by sa mala zlepšiť koordinácia, a prijalo sa niekoľko dôležitých krokov v boji proti korupcii v politickej oblasti. Národný orgán pre transparentnosť dohliada na vykonávanie národného plánu boja proti korupcii, ktorého výsledky sú povzbudivé, a okrem iného podporil prípravu osobitnej protikorupčnej stratégie ministerstvom zdravotníctva. Boj proti korupcii v politickej oblasti postúpil, pričom sa v roku 2021 spustil projekt kodifikácie právnych predpisov o financovaní politických strán a prijal sa zákon o lobovaní, ktorý nadobudne účinnosť v polovici roku 2021. Orgány ešte musia zlepšiť dostupnosť niektorých databáz orgánom zodpovedným za audity majetkových priznaní a zosúladiť zoznam politicky exponovaných osôb, na ktoré sa vzťahuje povinnosť predkladať majetkové priznanie, s aktualizovaným vymedzením politicky exponovaných osôb. Napokon, orgán dohliada na významnú reformu, ktorej cieľom je zavedenie spoľahlivých systémov vnútornej kontroly v celej verejnej správe, a očakáva sa, že bude mať zásadný vplyv na boj proti korupcii vo verejnej správe, ako aj v sektore riadenia verejných financií.

Plnenie odporúčaní Skupiny štátov proti korupcii, ktoré sa týkajú zmiernenia sankcií za podplácanie verejných činiteľov, pokračuje. V nadväznosti na tieto odporúčania je pred vypracovaním zmien príslušných zákonov, ktoré sa majú predložiť do polovice roku 2021, potrebné komplexné preskúmanie právneho rámca boja proti korupcii verejných činiteľov. Skupina štátov proti korupcii vyzvala orgány, aby do konca októbra 2021 predložili správu o opatreniach prijatých na vykonávanie svojich odporúčaní. Rýchle prijatie ustanovení nadväzujúcich na odporúčania Skupiny štátov proti korupcii by umožnilo Grécku účinnejšie bojovať proti korupcii verejných činiteľov a zároveň dodržiavať Trestnoprávny dohovor o korupcii a jeho dodatkový protokol.